

# Zung Depresyon Ölçeği

## RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Zung Depresyon Ölçeği*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=33646>

## Özet

**Zung Depresyon Ölçeği** (Zung Self-Rating Depression Scale - SDS), 1965 yılında William W. K. Zung tarafından geliştirilmiştir, bireylerin kendi bildirimlerine dayalı olarak **depresyon** semptomlarının şiddetini ölçmeyi amaçlayan psikometrik bir ölçektir. Ölçek, hem affektif hem de somatik semptomları kapsayan 20 maddeden oluşur ve klinik değerlendirmeye yardımcı bir tarama aracı olarak yaygın şekilde kullanılmaktadır. Türkiye'deki geçerlik ve güvenilirlik çalışmaları, özellikle üniversite öğrencileri gibi genç yetişkin popülasyonları için ölçeğin kültürel adaptasyonunu sağlamıştır. Bu adaptasyon çalışması, ölçeğin Türkiye'deki psikolojik araştırmalarda ve klinik uygulamalarda kullanımının önünü açmıştır.

## Anahtar Kelimeler

Depresyon, Zung Depresyon Ölçeği, SDS, Psikometrik Ölçek, Üniversite Öğrencileri, Ruh Sağlığı, Geçerlik, Güvenirlik

## Yazarlar

William W. K. Zung (Orijinal Geliştirici), B. Gençdoğan (Türkçe Uyarlama)

## Amaç

Zung Depresyon Ölçeği'nin temel amacı, bireylerin yaşadığı **depresyon** semptomlarının şiddetini hızlı ve güvenilir bir şekilde değerlendirmektir. Ölçek, bireyin son bir hafta içinde yaşadığı duygusal, bilişsel ve somatik belirtileri ölçerek, depresif durumun klinik düzeyde olup olmadığını belirlemede ilk basamak tarama aracı olarak hizmet eder. Bu, özellikle büyük popülasyonlarda veya klinik öncesi taramalarda zaman kazandıran bir yaklaşımdır.

Türkçe uyarlama çalışması (Gençdoğan, 2001) ise, ölçeğin orijinal yapısını ve psikometrik özelliklerinin Türk kültürü ve diline uygunluğunu test ederek, özellikle üniversite öğrencileri popülasyonunda geçerli ve güvenilir bir ölçüm aracı olarak kullanılabilirliğini sağlamayı amaçlamıştır.

## Yapı

Zung Depresyon Ölçeği, **depresyonun** multidisipliner yapısını yansıtan 20 madde içerir. Bu maddeler genellikle dört ana faktör etrafında toplanır: Affektif (Duygusal) bozukluklar, fizyolojik/somatik bozukluklar, psikomotor bozukluklar ve psikolojik bozukluklar. Ölçek, depresyonun sadece duygusal yönünü değil, aynı zamanda uyku düzeni, iştah, cinsel ilgi ve genel aktivite düzeyi gibi somatik belirtilerini de değerlendirir.

Ölçek, katımların maddelerde belirtilen durumlar ne sıklıkta yaşadıklarını 4 dereceli bir Likert tipi ölçek üzerinde ifadelemelerini gerektirir. Bu yapı, semptomların şiddetini nicel bir skorla ifade etmeyi mümkün kılar, bu da araştırmacılara ve klinisyenlere karşılaştırmalı analiz yapma imkanı sunar.

## Geçerlik

Zung Depresyon Ölçeği'nin Türkçe uyarlamasının geçerlik çalışmaları, benzer ölçek geçerliliği (eşzamanlı geçerlik) yöntemine odaklanmıştır. Bu yaklaşımla, Zung Depresyon Ölçeği'nden elde edilen skorların, aynı yapıyı ölçtüğü bilinen diğer standart depresyon ölçeklerinden alınan skorlarla korelasyonunu incelemeyi içerir. Yüksek korelasyon, ölçeğin gerçekten de ölçmesi amaçlanan psikolojik yapıyı ölçtüğünü gösterir.

Adaptasyon çalışmasında, Zung Depresyon Ölçeği'nin Türk popülasyonunda klinik ve araştırmacılar arasında doğru sonuçlar verebilmesi için gerekli geçerlik kanıtları sunulmuştur. Bu, ölçeğin kültürel olarak uygun ve psikometrik açıdan sağlam olduğunun önemli bir göstergesidir.

## Güvenirlik

Ölçeğin güvenilirlik analizi için yaygın olarak iç tutarlılık yöntemi kullanılmıştır. Kaynakta belirtildiği gibi, Türkçe uyarlama çalışmasında Cronbach Alfa güvenilirlik katsayısı analizi uygulanmıştır. Bu katsayı, ölçek maddelerinin aynı yapıyı ne kadar tutarlı bir şekilde ölçtüğünü gösterir. Yüksek bir Cronbach Alfa değeri, ölçeğin iç tutarlılığını güçlü olduğunu ve dolayısıyla ölçümlerinin güvenilir olduğunu ifade eder.

Güvenirlik çalışmaları, ölçeğin farklı zamanlarda veya farklı madde setleriyle dahi tutarlı sonuçlar üretme yeteneğini destekleyerek, Zung Depresyon Ölçeği'nin Türk örnekleminde istikrarlı bir araç olduğunu kanıtlamıştır.

## Faktör Analizi

B. Gençdoğan (2001) tarafından yürütülen doktora tezinde, Zung Depresyon Ölçeği'nin üniversite öğrencileri için geçerlik ve güvenilirliğinin yanı sıra faktör yapısı da detaylı olarak incelenmiştir. Faktör analizi, ölçeğin 20 maddesinin hangi temel boyutları (faktörleri) temsil ettiğini belirlemeyi amaçlar. Bu analiz, orijinal olarak dört faktörlü olduğu varsayılan yapıyı, Türk üniversite öğrencisi popülasyonunda da benzer bir yapıyı sergileyip sergilemediğini kontrol etmek için kritik öneme sahiptir.

Faktör yapısının doğrulanması, ölçeğin teorik yapısının kültürel adaptasyon sürecinde korunup korunmadığını anlamak açısından önemlidir. Bu çalışmada, ölçeğin Türkiye'de depresyonun

farklı boyutları doğru bir şekilde ölçtüğünü gösteren yapısal kanıtlar sunmuştur.

## Araç

**Test Türü: Uyarlama** (Orijinal: Kendi Bildirim Ölçeği)

**Format:** 20 maddelik, 4 dereceli Likert tipi Ölçek (1: Nadiren/Hiçbir zaman - 4: Çoğu zaman/Her zaman)

**Mevcut Diller:** İngilizce (Orijinal), Türkçe (Uyarlama), ve diğer birçok dil.

**Popülasyon Grubu:** Klinik hastalar ve genel popülasyon (Türkçe uyarlama: Üniversite öğrencileri).

**Yaş Grubu:** Ergenlik sonrası ve Yetişkinler.

**Popülasyon Detayları:** Gençdoğan (2001) çalışması, Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde gerçekleştirilmiş olup, üniversite öğrencisi örnekleme üzerinde uygulanmıştır.

**Test Metodolojisi:** Bireysel veya grup uygulamasına uygun, kağıt-kalem veya dijital formatta uygulanabilen kendi kendine değerlendirme (self-report) metodolojisi kullanılır.

## Anahtar Kelimeler

Zung SDS, Depresyon şiddeti, Kendi Bildirim, Ç Tutarlılık, Faktör Yapısı, Psikoloji, Türkiye Uyarlaması

## Yazarlar

**Yazar ORCID Tanımlayıcı:** Sağlanmadı.

**Bağı Kuruluş E-posta Adresleri:** Sağlanmadı.

**Yazışma Adresi:** Sağlanmadı.

## Şinler, Ücret ve Test Yılı

Orijinal Zung Depresyon Ölçeği (SDS), 1965 yılında William W. K. Zung tarafından yayınlanmıştır. Ölçek, klinik ve akademik araştırmalarda yaygın olarak kullanılmaktadır. Türkçe adaptasyon çalışması ise 2001 yılında tamamlanmıştır. Ölçeğin kullanımı için genellikle telif hakkı sahibinden veya yayıncıdan izin alınması gerekmektedir; ancak akademik araştırmalarda kullanım koşulları değişebilir.

Bu ölçeğin orijinal PDF dokümanına aşağıdaki bağlantıdan ulaşılabilir: [zung-depresyon-olcegi-](#)

[toad.pdf](#)

## Kaynaklar

Gençdoğan, B. (2001). *Zung Depresyon Ölçeğinin üniversite öğrencileri için geçerlik güvenirliği ile faktör yapısı*. (Doktora tezi). Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erzurum. (Erişim linki: [tez.yok.gov.tr](http://tez.yok.gov.tr))

Zung, W. W. K. (1965). A self-rating depression scale. *Archives of General Psychiatry*, 12(1), 63-70.

## Zung Depresyon Ölçeği Maddeleri

**ÖNEMLİ:** Aşağıdaki ölçek maddeleri, orijinal kaynak içeriğinde sağlanmadığından, bu bölümde yer almamaktadır. Ancak ölçek, depresyonun affektif, fizyolojik ve psikolojik semptomları ölçen 20 maddeden oluşmaktadır.